## 10. SINIF 1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU VE ÖRNEK SENARYOLAR

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır.

**10. Sınıf Felsefe Dersi Konu Soru Dağılım Tablosu**

| Ünite | Kazanımlar | 1. Sınav | | |
|---|---|---|---|---|
| | | İl/İlçe Genelinde Yapılacak Ortak Sınav | Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav | |
| | | | 1. Senaryo | 2. Senaryo |
| FELSEFEYİ TANIMA | 10.1.1. Felsefenin anlamını açıklar. | 6 | 1 | 1 |
| | 10.1.2. Felsefi düşüncenin özelliklerini açıklar. | 8 | 2 | |
| | 10.1.3. Felsefenin insan ve toplum hayatı üzerindeki rolünü örneklerle açıklar. | 4 | 1 | 1 |
| FELSEFE İLE DÜŞÜNME | 10.2.1. Düşünme ve akıl yürütmeye ilişkin kavramları açıklar. | 2 | 2 | 1 |

- İl/İlçe genelinde yapılacak ortak sınavlarda çoktan seçmeli sorular üzerinden, 20 soru göz önünde bulundurularak planlama yapılmıştır.
- Okul genelinde yapılacak sınavlarda açık uçlu sorular sorulacağı göz önünde bulundurularak örnek senaryolar tabloda gösterilmiştir.

# FELSEFE 10

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. İl sınıf/alan zümreleri de verilen örnek senaryoları inceleyerek kendileri benzer tablolar hazırlayıp öğretmenlerin kullanımına sunacaklardır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğe benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

| Örnek Senaryo 1 | |
|---|---|
| ***Soru Sayısı*** | **Ölçülen Bilişsel Düzey** |
| ***5 soru*** | Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular<br>*Senaryo 1'deki 1, 2, 3, 4 ve 5. sorular* |
| ***1 soru*** | Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular<br>*Senaryo 1'deki 6. soru* |

# FELSEFE 10

**Adı ve Soyadı:** **Sınıfı:** **Numarası:**

## SENARYO 1

***Kazanım: 10.1.1. Felsefenin anlamını açıklar.***

***b) Felsefe (philosophia) terimi kapsamında geçen sevgi, arayış, bilgi, hakikat ve hikmet (bilgelik/sophia) kavramlarının felsefeyle ilişkisine değinilir.***

**1. Felsefe ne demektir? Kısaca açıklayınız.**

***Kazanım: 10.1.2. Felsefi düşüncenin özelliklerini açıklar.***

***b) Felsefenin sorgulama, merak etme, şüphe duyma, hayret etme, yığılımlı ilerleme, eleştirel, refleksif, rasyonel, sistemli, tutarlı ve evrensel olma özellikleri vurgulanır.***

**2.** "Felsefi düşüncenin evrensel olması" **özelliğini açıklayınız.**

## SENARYO 1

***Kazanım: 10.1.2. Felsefi düşüncenin özelliklerini açıklar.***

***b) Felsefenin sorgulama, merak etme, şüphe duyma, hayret etme, yığılımlı ilerleme, eleştirel, refleksif, rasyonel, sistemli, tutarlı ve evrensel olma özellikleri vurgulanır.***

**3.** Filozoflar felsefenin ilk ortaya çıktığı çağdan bu yana benzer sorulara farklı yanıtlar vermişlerdir. Filozofların bu farklı yanıtları, felsefi düşüncenin birbirini etkileyen ve bu etkileşimle ilerleyen bir niteliğe sahip olmasına neden olmuştur.

**Açıklaması verilen felsefi düşünce özelliğini yazınız.**

***Kazanım: 10.1.3. Felsefenin insan ve toplum hayatı üzerindeki rolünü örneklerle açıklar.***

***a) Felsefenin bireysel ve toplumsal işlevlerine değinilir.***

**4.** Felsefe; sorduğu sorularla insanı ve bir bütün olarak toplumu dogmatik, sabit fikirlerden uzaklaştırarak özgür bir düşünme ortamı sağlar. Felsefe hayatın amacını sorgulayarak insanı ezberlerden ve belirlenmiş sınırlardan korur. Aynı zamanda felsefe; evrende bir düzen olup olmadığı, neyin güzel olduğu, adaletin nasıl sağlanabileceği gibi sorulara cevap arayan eleştirel bir söylem olarak vardır.

**Buna göre felsefenin insan ve toplum hayatındaki rolünü açıklayınız.**

## SENARYO 1

***Kazanım: 10.2.1. Düşünme ve akıl yürütmeye ilişkin kavramları açıklar.***

***a) Görüş, argüman, önerme, tümdengelim, tümevarım, analoji, tutarlılık, çelişiklik, gerçeklik, doğruluk ve temellendirme kavramları üzerinde durulur.***

**5.** • Araba kırmızıdır.
• Kalemi uzatır mısın?

**Verilen cümlelerin önerme olup olmadığını gerekçeleri ile yazınız.**

***Kazanım: 10.2.1. Düşünme ve akıl yürütmeye ilişkin kavramları açıklar.***

***a) Görüş, argüman, önerme, tümdengelim, tümevarım, analoji, tutarlılık, çelişiklik, gerçeklik, doğruluk ve temellendirme kavramları üzerinde durulur.***

***b) Örnek metinler verilerek bu metinlerdeki akıl yürütme biçimlerinin, tutarlı ve çelişik ifadelerin belirlenmesi sağlanır.***

**6.** I. Öncül: Bütün çiçekler bitkidir.
II. Öncül: Bütün karanfiller çiçektir.

**Numaralanmış öncüllerden hareketle ulaşılabilecek sonuç önermesini ve kullanılan akıl yürütme türünü yazınız.**

| Örnek Senaryo 2 | |
|---|---|
| ***Soru Sayısı*** | **Ölçülen Bilişsel Düzey** |
| ***2 soru*** | Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular<br>*Senaryo 2'deki 2 ve 3. sorular* |
| ***1 soru*** | Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular<br>*Senaryo 2'deki 1. soru* |

1. SINAV

# FELSEFE 10

**Adı ve Soyadı:** **Sınıfı:** **Numarası:**

## SENARYO 2

| |
|---|
| ***Kazanım: 10.1.1. Felsefenin anlamını açıklar.*** |
| ***c) Farklı düşünürlerin (Platon, Aristoteles, el-kindî, Fârâbî, İbn Sînâ, I. Kant, K. Jaspers, Hilmi Ziya Ülken ve Takiyettin Mengüşoğlu) felsefe tanımlarına yer verilerek bu tanımların benzer ve farklı noktalarının belirtilmesi sağlanır.*** |

**1.** • Platon'a göre felsefe, doğruya varmak ve var olanı bilmek için düşüncenin yöntemli çalışmasıdır.

• El Kindî'ye göre felsefe, insanın gücü ölçüsünde varlığın hakikatini bilmesidir.

**Verilen tanımlardan hareketle size göre felsefe ne demektir? Açıklayınız.**

| |
|---|
| ***Kazanım: 10.1.3. Felsefenin insan ve toplum hayatı üzerindeki rolünü örneklerle açıklar.*** |
| ***a) Felsefenin bireysel ve toplumsal işlevlerine değinilir.*** |

**2.** Felsefe, hem mevcut düşünce ve fikirlerin sürdürülmesi hem de yeni fikirlerin geliştirilmesiyle insanlığın evrensel düşünceler üzerinden ortaklaşmasını ve farklı fikirlerle karşılaşıp kalıplaşmış düşüncelerden uzaklaşmasını sağlar.

**Bu açıklamalardan hareketle** "felsefenin bireysel işlevleri" **ile ilgili görüşlerinizi yazınız.**

SENARYO 2

***Kazanım: 10.2.1. Düşünme ve akıl yürütmeye ilişkin kavramları açıklar.***

***a) Görüş, argüman, önerme, tümdengelim, tümevarım, analoji, tutarlılık, çelişiklik, gerçeklik, doğruluk ve temellendirme kavramları üzerinde durulur.***

**3. Tutarlılık ve çelişiklik kavramlarını örnek vererek açıklayınız.**